

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 36 (2216) 2000 m. rugsėjo mėn. 12 d.

Eina 45-tus metus

Melbourne

KAS TAS "DVASINGUMAS"?

Religinės literatūros lietuvių kalba niekad per daug neturėjome, ypač jos trūko per tą nelaimingą okupacijos penkiasdešimtmetį. Kurie ta literatūra domėjosi, stengėsi kur nors sugriebti prancūziškų, angliškų, vokiškų leidinių. Ten dažnai sutikdavo žodžius: *spiritualité, spirituality, Geistigkeit, inneres Leben*. Žodynai jiems duodavo tokius lietuviškus atitikmenis: *dvasiškumas, dvasingumas, dvasinis ar vidinis gyvenimas*. Dabar, kai jau galima apie religiją ir lietuviškai rašyti, labai paplito žodis "dvasingumas". Ne visiems jis vienodai suprantamas. Kai kurie, norėdami jį paaiškinti, griebiasi visokių filosofijų, o vis dėlto būtų paprasčiausia ir visiems aiškiausia, jei tai pavadintume *šventumu*.

Deja, šis žodis daugelį atbaido, nes jo tikrosios prasmės jie nesupranta. Šventumas! Argi jis gali tiktai visiems paprastiems mirtingiesiems? Kai kurie, matydami savo ar kitų žmonių kokią peiktiną elgesį, visai negalvodami pasako: "Ką padarysi, juk mes nesame šventieji". Arba kartais, stovėdami prieš kokią nors rimtą darbą ir nenorėdami parodyti reikalingų pastangų, save nuramina šablonišku pasiteisinimu: "O, tokį darbą galėtų atlikti tik šventieji". Tai tikrai neišmintingi, nelogiški ir neapgalvoti pasakymai. Juk jeigu žmogus suprastų, kas jis yra ir koks jo tikslas, jeigu jam būtų aišku, kas yra šventumas, tai tokie posakiai jam pačiam atrodytų juokingi. Kiekvienas žmogus, jeigu jis nenori atsižadėti savo žmogiškumo ir garbės, turi siekti šventumo! Juk šventumas yra dvasinis tobulumas, todėl žmogus, būdamas dvasinės

Juozas VAIŠNYS, S.J.

prigimties tvarinys, turi šio tobulumo siekti, jeigu nori gyventi pagal savo prigimtį.

Galima sakyti, kad kiekvieno tvarinio tikslas yra savo rūšies tobulumas. Neprotingi tvariniai tiek tobulumo turi, kiek jiems yra suteikęs Tvėrėjas. Žinoma, įvairios išorinės priežastys ir gyvenimo sąlygos gali jiems padėti ar pakenkti išvystyti tokį tobulumą, kuris jų prigimčiai yra galimas. Tai galima pasakyti ir apie žmogaus kūną. Bet žmogus, kaip protingas ir laisva valia apdovanotas tvarinys, tiek dvasinio tobulumo gali pasiekti, kiek parodys noro ir pastangų. Jo dvasiniam tobulumui nėra ribų. Jis savo dvasine prigimtimi turi galimybių kaip galima labiau priartėti prie tobulumo idealo. Tai matyti ir iš Kristaus žodžių: "Būkite tobuli, kaip jūsų dangiškasis Tėvas yra tobulas" (Mt 5, 48). Tad kiekvieno žmogaus idealas ir tikslas yra beribis tobulumas - Dievas. Žmogus gali vis labiau ir labiau prie jo priartėti, jeigu tik nori ir visomis jėgomis siekia. Už tat šventumas yra ne tik išrinktųjų ar kokių nors nepaprastų žmonių, bet kiekvieno žmogaus tikslas. Daugelis jo nesiekia ir net kratosi tik dėl to, kad jo nepažįsta, nesupranta šventumo esmės.

Kai kurie, prisimindami dvasinio tobulumo herojus - šventuosius, sako, kad jie yra liguisti žmonės, kad visokie psichiniai nenormalumai juos priveda prie labai keistų veiksmų, kurie laikomi šventumo pasireiškimu. Kiti, sekdami Freudą, aiškina, kad tie nuostabūs šventųjų veiksmai kyla iš seksualinio

instinkto; dar kiti mano, jog tai yra tų tariamųjų šventųjų autosugestijos ar haliucinacijos vaisiai. Bet tai yra tušti teigimai be jokio pagrindo, be jokių įrodymų. Užtenka tik rimtai paskaityti šventųjų gyvenimus, ir bus aišku, kad jų nuostabių veiksmų pagrindas buvo ne įsivaizdavimai ar haliucinacijos, bet tvirtos valios rimtos pastangos ir bendradarbiavimas su Dievo malone.

Neretai net ir tie, kurie siekia dvasinio tobulumo, nesupranta jo esmės. Mano, kad tobulas asmuo bus tas, kuris kasdien atkalbės tam tikrą skaičių maldų, bus įsirašęs į daugelį bažnytinių brolių, kasdien stengsis laimėti visus galimus atlaidus, dažnai lankys bažnyčias, daug pasninkaus ir darys įvairias kūno atgailas. Visa tai gali būti tik priemonės šventumui siekti, bet jokiū būdu ne tikslas, ne pats tobulumas ar šventumas. Jeigu kas šias priemones padarys savo tikslu, nesupras šventumo esmės, jis bus ne šventasis, o tik juokinga karikatūra.

Dažnai yra manoma, kad prie šventumo priklauso dvasinės paguodos, įvairūs mistiški reiškiniai, stebuklų darymas. Bet reikia atsiminti, jog yra daug didžiųjų šventųjų, kurie savo gyvenime nepadarė jokio garsaus stebuklo, kurie didelę gyvenimo dalį praleido be jokių dvasinių paguodų, kurie turėjo daug įkyrių pagundų ir dvasinės kancios valandų, kuriuos kankino visokie abejojimai ir išganymo netikrumas. Juk jeigu stebuklai ir mistiški reiškiniai priklaustų prie šventumo esmės, tai Kristus būtų liepęs to siekti, tačiau jis niekad to nedarė. Jis

nesakė, kad žmonės iš jo mokytiis daryti stebuklus, bet pakartotinai liepė iš jo mokytiis nuolankumo ir meilės, "Mokykitės iš manęs, nes aš esu romus ir nuolankiaširdis" (Mt 11, 29). Jis mums įsakė mylėti vienas kitą taip, kaip jis mus myli. (Jn 15, 12). Jis liepė mums būti vieningiems, kaip jis ir jo Tėvas yra viena (Jn 17, 21). Užtat ir šventumo esmės reikia ieškoti šiuose Kristaus žodžiuose ir pamokymuose.

Ir Aristotelis, ir šv. Tomas Akvinitis sako, kad tobulas yra tas, kam nieko netrūksta pasiekti savo tikslui. Žmogus nuo kitų žemės tvarinių skiriasi tuo, kad turi dvasinę sielą su jos nuostabiomis galiomis: protu ir laisva valia. Jo siela yra nemirtinga, todėl ir žmogaus tikslas turi būti pritaikytas jo dvasinei nemirtingai prigimčiai. Paskutinis ir aukščiausias žmogaus tikslas gali būti tik dvasinio tobulumo šaltinis.

Dievas. Šioje žemėje niekas negali būti galutinis žmogaus tikslas, nes niekas tobulai jo troškimų nepatenkina. Tad žmogus bus vis tobulėsnis ir šventesnis, kuo labiau prie Dievo priartės ir su juo susijungs.

Dievas yra pats tobulumas. Jame aukščiausiame laipsnyje yra visi dvasinio tobulumo pasireiškimai - dorybės. Todėl žmogus bus tuo tobulėsnis ir šventesnis, kuo daugiau dorybių įsigys. Bet kadangi tų dorybių yra labai daug, tai gali atrodyti, kad dvasinio tobulumo siekimas yra labai sunkus ir komplikuotas dalykas. Užtat ne vienam gali kilti klausimas, ar kartais nebūtų galima padaryti kokią nors dvasinio tobulumo sintezę, ar nebūtų galima rasti kokios nors dorybės, kuri apimtų visas kitas, kurios siekdamas, žinotum, kad sieki visiško dvasinio tobulumo ir šventumo. Ar tokios dorybės nėra? Žinoma, kad yra! Tokia visų dorybių sintezė - tai *meilė*. Meilė yra žmogaus dvasingumo arba šventumo esmė.

Jeigu žmogaus tikslas arba tobulumas yra kaip galima didesnis susijungimas su Dievu, tai meilė, be abejo, labiausiai jį su Dievu jungia. Visos kitos dorybės tik paruošia kelią šiam susijungimui. Teologiškos dorybės, tikėjimas ir viltis, taip pat tik paruošia kelią didžiausiai teologiskai dorybei - meilei. Paskui ją stiprina įvairiose sunkenybėse ir saugo nuo užgesimo. Tad drąsiai galima sakyti, kad visas dvasinis tobulumas, visos dorybės sukasi apie meilę, lyg planetos aplink saulę. Jos spindi ne savo šviesa, bet šviesa, gaunama iš saulės.

Kitos dorybės gali būti sieloje drauge su nuodėme, todėl nė viena iš jų nejungia žmogaus su Dievu. Gali žmogus visas dorybes turėti, bet jeigu neturės dorybių karalienės - meilės, jis bus atsiskyręs nuo Dievo, todėl apie kokią nors dvasinį tobulumą negalės būti nė kalbos. Meilė ir nuodėmė sieloje niekada negali būti drauge: arba meilė sudegins nuodėmę ir sujungs žmogų su Dievu, arba nuodėmė užgesins meilę ir atskirs žmogų nuo Dievo.

Ir Evangelijose, ir šv. Pauliaus laiškuose ši mintis dažnai ir labai aiškiai yra išreikšta. Kristus sako, kad Dievo ir artimo meilės įsakymas yra visų kitų įsakymų ir viso jo mokslo branduolys (plg. Mt 22, 40).

(Nukelta į 2-trą psl.)

Lietuvos Respublikos Seimo rūmai.

Įspūdžiai iš PLB X-to Seimo

Vykusio š.m. rugpiūčio mėn. 15-20 d.d. Vilniuje

Australijos atstovai pas LR Prezidentą. Iš kairės: Petras Bielskis, PLB atstovas Lietuvoje - Gabrielius Žemkalnis, Krašto valdybos pirmininkė - Janina Vaboliienė, Prezidentas Valdas Adamkus, Danutė Lynikienė, Viktoras Baltutis, Jūratė Grigonytė, Bronius Žalys, Saulius Varnas, Ramūnas Tarvydas. Trūksta Jaunimo atstovo Lino Šeikio. Foto D.G. Barysaitės.

Rugpiūčio 15-tą d. Valstybinė šventė - Žolinė. Rytas malonus - vasara. Vilniaus senamiestis pasipuošęs, restauruotas, švarus, gražus. Skamba bažnyčių varpai, žmonės eina į pamaldas su gėlių ir įvairių žolelių puokštėm. Gatvėse ir prie Arkikatedros daug turistų. Tą patį vakarą Vilniaus senamiesčio universiteto Istorijos fakulteto kieme po liepa pradėjo rinktis PLB X-to Seimo atstovai į susipažinimo vakarą. Aš viena iš jų. Malonus vakaras. Visi dalyviai prisiega pavardes su vietovėm, iš kurio krašto yra atvykę. Kalbėjomės, gerėm alų,

Rašo Danutė LYNIKIENĖ

vaišinomės ir, kaimo kapelai grojant, šokom, dainavom. Kitą rytą Seimo atidarymas III-čiuose rūmuose. PLB vėliava iškelta Seimo aikštėje.

Iškilmingas Seimo atidarymas

Į PLB dešimtąjį Seimą atvyko 129 atstovai iš 29 pasaulio valstybių, iš 5 žemynų. Seimo delegatus pasveikino PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantus. Maldą - invokaciją sukalbėjo lietuvių

išėivijos vyskupas Paulius Baltakis. PLB X-tojo Seimo atidarymo kalbą pasakė LR Prezidentas Valdas Adamkus. Seimo dalyvius sveikino LR Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, Vilniaus arkivyskupas metropolitas Audrys Bačkis, Vilniaus meras Rolandas Paksas. Paskaitytas sveikinimas iš ministerio pirmininko Andriaus Kubiliaus.

Tada ir prasidėjo posėdžiai. Čia galėtum daug prirašyti, daug svarstyta, daug kalbėta. Vienas iš tų punktų tai Valdovų rūmų atstatymas, įstojimas į NATO, švietimas, Lietuvos archyvai, "Pasaulio lietuviai" prisistatęs kaip Dzūkijos bernelis, jis neatsisako ir "žemaitiška pasiruokavima" tarp šmaikščios mergelės ir lėtapėdžio bernelio. Žinoma, kaip atlikėjas sako, visiems neįtiksi, tad ir po koncerto buvo tokių, kurie reikalavo suvalkietiškių ar aukštaitiškių dainų.

Didžiausią emocinį poveikį publikai paliko SIMO atlikta daina "Dar daug dainelių". Nors ši daina yra visiems gerai žinoma, šį kartą ji nuskambėjo su ypatingu ilgesiu. Nušėiuvusių žiūrovų gretose girdėjosi vientisas kvėpavimas, o paslaptingos magijos, SIMO balso ir jo gitaros sekami, visi pasidavė bendram emociingumui. Ašaros neužėiom riedėjo skruostais, virpantys iš susijaudinimo balsai kartojo prasmingus žodžius "tikrai ne šiandien, tikrai ne šičia, toli nuo savo gimtų namų".

Pačiam SIMUI didesnį įspūdį padarė "Lietuva brangi". Paprašęs susirinkusiųjų jam labai tyliai pritarti, SIMAS sakėsi nesitikėjęs tokio subtilumo. Juo nuomone, žiūrovai, paprašyti padainuoti, tai kartais daro išsirikdami, kaip sakant "iš širdies". SIMO "iš širdies" sąvoka reiškia tyliai, subtiliai, vieningai. To buvo pasiekta: "netikėjau, kad melburniškiai taip darniai dainuoja, ir tokių gerų balsų

(Nukelta į 3-čią psl.)

ir jo ateitis, Jaunimo kongresas Australijoje - kalbėjo Linas Šeikis ir t.t.

Rugpiūčio 18 d. penktadienis

16 val. p.p. susitikimas su Lietuvos Respublikos Prezidentu Valdu Adamkumi ir Ponia LR Prezidentūroje. Visus pasveikino. Visi atstovai pagal savo kraštus nusifotografavo su Prezidentu. Puikus pastatas ta Prezidentūra. Mūsų vadovas aprodė ir paaikšino, kur kas vyksta, rūmai išpuošti, gera prezentacija.

Rugpiūčio 19-ta, šeštadienis

Paskutinis posėdis: PLB X-to Seimo nutarimų priėmimas, valdybos rinkimai. Išrinkta PLB valdyba su Vytautu Kamantu priekyje. PLB ažuoliuko sodinimas prie LR Seimo rūmų. Sodinti buvo pakviesti: vienas atstovas iš Sibiro, jauniausia atstovė iš Latvijos ir iš toliausiai atvykęs, tai Tasmanijos Ramūnas Tarvydas.

Dainuojant "Lietuva brangi", nuleista keturias dienas prie LR Seimo plevėsavusi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vėliava. 19:00 val. vakaro PLB Seimo atsisveikinimo vakaras Vilniaus rotušėje (Didžioji g.31). Susirinko visi atstovai pasipuošę išgerti stiklą vyno, užkąsti, pasikalbėti. Užbaigėm vakarą dainuodami, juk lietuviška daina jungia visus.

Rugpiūčio 20 d. sekmadienį užbaigėm padėkos pamaldomis Vilniaus Arkikatedroje. Pasimeldėm ir išsiskirstėm į savuosius kraštus.

KASTAS

"DVASINGUMAS"?

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Šv. Paulius sako, kad "Įstatymo įvykdymas yra meilė" (Rom 13, 10). Laiškė korintiečiams jis rašo: "Jei kalbėčiau žmonių ir angelų kalbomis, bet neturėčiau meilės, aš tebūčiau žvangantis varis ir skambantys cimbolai. Ir jei turėčiau pranašystės dovaną ir pažinčiau visas paslaptis ir visą mokslą; jei turėčiau visą tikėjimą, kad galėčiau net kalnus kilnoti, tačiau neturėčiau meilės, aš būčiau niekas. Ir jei išdalyčiau vargšams visa, ką turiu, jeigu atiduočiau savo kūną sudėginti, bet neturėčiau meilės, - nieko nelaimėčiau" (1 Kor 13, 1-3).

Tad meilė yra dvasinio tobulumo esmė, ir kiekvienas žmogus jos turi siekti, jeigu nori gyventi tam tikslui, kuriam jį Dievas sutvėrė - būti šventu. Mylėti nėra lengva. Meilė reikalauja daug aukų, bet jeigu į jas žiūrėsi ne kaip į naštą, bet kaip į meilės įrodymą, tai jos neslėgs tavęs prie dėmės, bet kels aukštyn kaip galingi erelio sparnai.

Pabaigai pora citatų iš šv. apaštalo Jono laiško. "Dievo niekas niekuomet nėra matęs. Jei mylime vieni kitus, Dievas mumyse pasilieka ir jo meilė mumyse tobula tampa" (1 Jn 4, 12). "Kas nemyli savo brolio, kurį mato, negali mylėti Dievo, kurio nemato" (1 Jn 4, 20). Taip, sunku mylėti tą, kurio nematai, užtat Dievas nori, kad jį mylėtume savo broliuose ir seseryse, kuriuos matome. Dievas yra juose, tad mylėdami artimą, mylime Dievą. Tai prisimenant, bus lengva mylėti ir tuos, kurie mus yra įžeidę, ką nors bloga padarę. Juk juose mylime Dievą. Tad praktiškame gyvenime artimo meilė yra visas. Tai dvasingumo termometras! "LL."

SIMAS AUSTRALIJOJE

jau antri metai šis žymus Lietuvos atlikėjas gastroliuoja su savo koncertais.

SIMAS - ne tik dainininkas, jis ir kompozitorius, ir poetas, kuriantis savo dainų melodijas ir tekstus. Viename asmenyje susijungia trys polėkiai, leidžiantys jam nepaprasto jautrumo ir kūrybingumo dėka, sulieti žodžius, melodiją ir dainos prasmę į vieną visumą.

Aktorinėje plotmėje SIMAS su nepaprastu meistriškumu interpretuoja savo kūrinius.

TĒVIŠKĒS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktoriai: Edvardas Šidlauskas ir Valentinas Čižauskas.

Prenumeratos kaina metams Australijoje \$45 dol., Europoje ir Amerikoje paprastu ir oro paštu \$120 Aust. dolerių. Atskiras numeris \$1-50. Skelbimai už skilties vieną cm. \$3. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taiso savo nuožiūra.

ILIUZIJOS IR TIKROVĖ

Rašo dr. Jonas KUNCA, M.D.

Laisvės atgavimas buvo lydimas vilties, kad laisva Lietuva suklestės visų vieningu darbu. Nebuvo abejonių apie iškilusių vadų sugebėjimą išlaikyti vienybę ir vadovauti atstatymo darbui. Metam bėgant šitos tautos iliuzijos blėso, kai pradėjo rodytis valdžių daromos klaidos, progreso stoka ir buvusios vienybės praradimas. Vyriausybės keitimai ne tik nieko nepadėjo, bet dar pagreitino bendros padėties blogėjimą, ypač ekonominėje srityje. Skurdas sukėlė visą eilę socialinių problemų, o krašto atsilikimas nuo kitų bendro likimo šalių buvo gėdingas visiem lietuviams. Vadinai, gal geriau tariant vadovos, gesino jų sukeltą gaisrą benzinu: skolintais pinigais. Iš pablogėjusios padėties buvo prieita prie kritinės. Taip dabar turime praskoliną ir paskendusią chaoso Lietuvą. Dar blogiau, kad žmonės prarado pasitikėjimą ne tik politikais, bet ir savimi. Būdamas tokioje padėtyje mūsų šalis rengiasi rinkti naują seimą, atseit ir naują valdžią, kuriai teks labai sunkus uždavinys: ištraukti iš gilios balos ten įklampintą mūsų valstybės vežimą. Nesunku nuspėti, kad jokia valdžia, nors ir sumaniausia, viena to grimstančio vežimo ištraukti nepajėgs. Jai reikės visos tautos talkininkavimo. Taigi prieš artėjančius rinkimus visiem reikia gerai apmąstyti, ką išsirinkti į sekančią - jau valstybės gelbėjimo valdžią.

Tęsti ligišiolinę valdymo politiką, reikštų savižudybę. Tai belieka ieškoti tinkamesnių kandidatų tarp tokių, kurie dar nėra įrodę savo nesugebėjimo valdyti ir turi šviesesnį protą. Rinkėjams tai bus nelengvas apsisprendimas. Šį kartą verta labai rimtai apie tai pagalvoti, nes šis dalykas liečia šalies ir visų jos gyventojų ateitį.

Naujai valdžiai teks pradėti reorganizuoti Lietuvą daug sunkesnėse sąlygose negu 1991 m. Visą administraciją, dažnai vadinamą biurokratija, būtina pertvarkyti apvalant ją nuo nereikalingų įstaigų, kurios dažnai daro tą patį darbą. Teks peržiūrėti įstatymus ir reglamentus, kurie dažnai yra neaiškūs ir leidžia patiems pareigūnams juos interpretuoti pagal savo nuožiūrą. Valdininkas privalo žinoti savo pareigas, teises ir jų ribas, o taip pat ir piliečio teises privalo būti aiškios. Apvalyta biurokratija būtų ne tik pegesnė, bet ji užkirstų kelią korupcijai, kuri negali gyvuoti be valdininkų pagalbos. Tvarkos įvedimas administracijoje yra valstybės atstatymo pagrindas, kurį jau turint būtų galima įgyvendinti reikiamas reformas. Tai didžiulis, bet būtinas darbas. Jo atlikimui reikia šviesių protų, būtų jie politikai ar ne. Administracinės tvarkos įvedimas yra skubus. Jo atidėlioti negalima.

Po valdymo aptvarkymo susidarytų geresnės sąlygos privačiai iniciatyvai ir užsienio kapitalui dalyvavimui mūsų šalyje. Tik vien valdžios pastangų neužtektų greitam krašto atsigavimui. Įmonės privalo kiek glaudniau greičiau modernizuotis papigindamos produkciją ir pagerindamos produktų kokybę, kuri turi prisivyti V. Europą. Panašiai yra su žemės ūkiu. Gerinant gyvulių veisles, paruošiant geriau dirvą ir

tinkamai prižiūrint kultūrus, mūsų žemė turėtų duoti panašų derlių kaip kad yra Danijoje ar Olandijoje. Vėl, iš jų galima ir reikia pasimokyti. Be to patirtis likusiam pasauliui rodo, kad tik didesni ūkiai yra rentabilūs, nes juose apsimoka turėti tinkamas mašinas, o gal ir vietoje apdirbti savo žaliavą. Žemės ūkis turi prisitaikyti prie pasaulio ir vidaus rinkų, bet ne atvirkščiai. Taigi, gali apsimokėti pereiti nuo vieno į kitus kultūrus.

Pramonės ir žemės ūkio tobulinimas yra pačių gamintojų reikalas. Valdžia gali ir turi sudaryti jų veiklai tinkamas sąlygas, bet ne daugiau. Yra naivu iš jos reikalauti, kad ji supirktų derlių, eksportuotų ir t.t. Protestai ir streikai mūsų padėtį tik dar pablogins. Gyventojam laikas suprasti, ką valdžia gali ir privalo, ir kas yra jų pačių reikalas. Atseit, bene mums reikia daugiau valstybingumo sąvokos.

Nežiūrint padėties sunkumo, Lietuva iš jos išeis laimėtoja, jei nauja valdžia ir pati tauta supras, kad šį kartą įklampusį vežimą teks tempti ir stumti visiem kartu. Mūsų užsienio politiką laikas racionalizuoti. Atskiri "išminčiai" privalo nustoti kištis į šitą reikalą su jų neva patriotiškai skambančiais pareiškimais. Mums trūksta sumanuso užsienio politikos departamento, kuris ją kruopščiai analizuotų ir paruoštų informaciją už. r. Ministeriui ir prezidentui. Mėginimai per daug lankstyti EU pareigūnams ar Wiesentalio atstovams mus ne tik žemina, bet gali dar ir pakenkti, ypač kada lengvai pasirašomi visų rūšių pasižadėjimai. Viena iš buvusių valdžių teisingai pareiškė, kad Lietuva galės kalbėti apie bet kokias kompensacijas, kai ji tokias bus gavus iš buv. S. Sąjungos. Įstojimas į ES nėra skubus, o būtų šiuo metu gana problematiškas, kol mūsų ūkis nėra pasiruošęs svetimam konkurencijai. NATO tai kitas reikalas. Jis garantuotų saugumą. Jo reikia pirmiausia ir siekti. Su Rusija liksim kaimynais visam laikui. Taigi *modus vivendi* mums naudingas, ypač ekonominiu atžvilgiu. Vėl, pigus nuolaidžiavimas ir čia nereikalingas.

Dabartinėje sunkioje padėtyje pasigirsta ekstremistiniai balsai, siūlydami išeitį statant reikalavimus valdžiai ir panašiai. Tai nesubrendusių individų šūkavimai, kuriuos būtina ignoruoti. Kitaip jie galėtų pridaryti žalos.

Kai kurie išeivijoje ko gero verkšlens dėl konservatorių numatomo pralaimėjimo. Tiesa, gaila, kad taip įvyks. Bet tai jų pačių kaltė. Jei būtų valdę geriau ir nesuskaldę, jei būtų turėję sumanesnį vadą - taip nebūtų įvykę.

SIMAS AUSTRALIJOJE

(Atkelta iš 2-tro psl.)

turi!", sakė susigraudinęs dainininkas.

SIMO koncertai remia gruodžio mėnesį Australijoje vykstantį X-ą pasaulio lietuvių jaunimo kongresą. Tačiau pagrindinė jo atvykimo į Australiją priežastis yra oficialus pakvietimas dalyvauti Pasaulinės Sidnėjaus Olimpiados atidaryme. Rugsėjo 10 dieną SIMAS dainuos olimpiniam kaimelyje, kur jam teks garbė

Išseiviams Lietuva - pasaulio centras

Prezidentas V. Adamkus ir Seimo pirmininkas V. Landsbergis užsienio lietuvių atstovams demonstravo vienybę. R. Jurgailio nuotr.

Tadas IGNATAVIČIUS

Posėdžiai prasidėjo malda

Vilniuje pradėjo darbą Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) dešimtas seimas.

Iš 31 užsienio šalies atvykę lietuvių bendruomenių atstovai posėdžiavo iki sekmadienio, rugpiūčio 20d.

Rugpiūčio 16 d. Nepriklausomybės aikštėje prie Seimo pirmą kartą iškelta Pasaulio lietuvių bendruomenės vėliava.

Ją pašventino buvęs PLB valdybos narys, Lietuvos bei Latvijos jėzuitų provincijolas kunigas Antanas Saulaitis.

Dešimtojo Seimo atidarymo iškilmės taip pat pradėtos malda, kurią sukalbėjo vyskupas lietuvių išeivijai Paulius Baltakis.

PLB dalyvių pasveikino ir Vilniaus arkivyskupas metropolitas Audrys Juozas Bačkis, užsimindamas apie aktualias narkomanijos problemas bei kviesdamas pasaulio lietuvius daugiau dėmesio skirti jaunimui ir mokykloms.

Plojimai - šalies vadovams

Dešimtojo seimo dalyvių pasveikinti atvyko šalies vadovai.

Prezidentas Valdas Adamkus ir Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis buvo palydimi gausiais plojimais.

Pasaulio išeivių akivaizdoje šalies vadovai taip pat demonstravo santaiką, maloniai šnekučiavosi.

Rūpestis naujais emigrantais

V. Adamkus ragino išeivius prisidėti prie Lietuvos valstybės kūrimo: "Tai, ką Lietuva išgyvena šiandien, daugelis valstybių patyrė anksčiau. Visa tai jums teko matyti ir dabar jūs galite šia patirtimi pasidalyti".

Prezidentas kalbėjo ir apie naują išeivių vaidmenį: "Būtina išsaugoti naujosios lietuvių emigrantų bangos sąsajas su Lietuva, jų tautinį tapatumą".

PLB valdybos pirmininkui

pristatyti Lietuvos delegaciją.

Palinkėjime šiai negėstančiai scenos žvaigždei apvainikuoti 30-čio jubiliejų olimpine šlove. Tuo pačiu neužmigt ant laurų ir dar daugelį metų tęsti savo kūrybinį kelią su jam, Vytautui Babravičiui būdingu jautriu prisilietimu prie kiekvienos atliekamos dainos.

Grażina Pranauskienė

Vytautui Kamantui ir PLB švietimo komisijos pirmininkei Reginei Kučienei šalies vadovas įteikė Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ordinus.

Gąsdino įvairiais pavojais

Seimo pirmininkas V. Landsbergis kalbėjo, jog išseiviams Lietuva ir Vilnius - pasaulio centras.

"Bet lietuvių centru ji gali būti tik išlikdama nepriklausoma", sakė V. Landsbergis, įspėdamas pasaulio lietuvius apie Lietuvai kylančius pavojus.

Pasak V. Landsbergio, Lietuvos nepriklausomybę ir ūkio pakilimą gali garantuoti tik jos narystė NATO ir Europos Sąjungoje.

"Savo sesėms ir broliams Lietuvoje turite paaiškinti narystės šiose organizacijose naudą, nes jie yra klaidinami. Štai vienas Kauno dienraštis paskelbė, jog Lietuva tampa militarizuota šalimi, o kariuomenėi vadovauja kažkokie amerikona. Aišku, kieno tai kalbos. Mums tai nusibodo, todėl mes ir priėmėme įstatymą dėl SSRS okupacijos žalos atlyginimo", - sakė Seimo pirmininkas.

V. Landsbergis atkreipė išeivių dėmesį į fašizmo apraiškas Lietuvoje: "Noriu, kad žinotumėte, jog tai nėra atsitiktinumas. Tai būdas sukompromituoti Lietuvą, izoliuoti ją".

Kalbėdamas apie suaktyvėjusią nacionalistų veiklą, Seimo vadovas sakė: "Nežinia, iš kur tie berniukai (nacionalsocialistai - Red.), kurių daugelis yra bedarbiai, turi pinigų savo veiklai?"

Išeivių prašymas premjerui

Dėl vykusio ministrų kabineto posėdžio premjeras Andrius Kubilius nedalyvavo PLB seimo darbe. Vietoj premjero atvyko vyriausybės kancleris Petras Auštrevičius.

Išeiviai P. Auštrevičių įpareigojo perduoti A. Kubiliui prašymą neuždaryti Tautinių mažumų departamento.

Po posėdžių - į keliones

Dešimtojo PLB seimo posėdžiai truko iki rugpiūčio 19 dienos. Jų metu buvo svarstomi PLB ornaizaciniai klausimai.

PLB seimo dalyviams numatytos išvykos į Tilžę (Sovetską, Rusija), kur rugpiūčio 20 dieną buvo šventinama atstatyta katalikų bažnyčia, taip pat į Baltarusijos lietuviškas salas. "L.r."

ŠILUVA - LIETUVOS ŠVENTOVĖ

Šiluva yra mūsų krašto istorinio ir kultūrinio paveldo perlas, mūsų dvasios atgailos šaltinis, paguodos ir vilties bei ramybės kampelis.

Švenčiausioji Mergelė Marija, kuri Šiluvos laukuose pasirodė piemenėliams, (tai buvo 1612 m.) skausmo ašaromis laistė akmenį, išlikusį altoriaus vijoje ir skaudžiu balsu kalbėjo: "Čia kitados buvo garbinamas mano Sūnus Jėzus, o dabar čia, ariama ir sėjama!"

Šiluva, Marijos Žemė, garsi stebuklinguoju Marijos paveikslu. Kiekvieną rugsėjo mėnesį čia vyksta dideli švenčiausios Mergelės Marijos atleidimai, į šią vietą suvažiuoja daugybė maldininkų iš visų Lietuvos kampelių, bei iš kitų pasaulio kraštų, melddami Marijos malonės, užtarymo, sveikatos bei palaimos. Tik su nuoširdžia malda ir karšta meile širdyje galima laimėti Marijos malonę ir palaimą.

Šiluvoje 1991 m. rugsėjo 8 d. kardinolas Vincentas Sladkevičius Lietuvą pavedė švenčiausios Marijos globai.

1993 metais Amerikos lietuvių kunigų atstovai atvežė į

Lietuvą Nekalčiausios Marijos Širdies statulą, kuriai, lankydamasis rugsėjo m. 7 d. Šiluvoje, Popiežius Jonas Paulius II uždėjo Lietuvos Globėjos pergalės vainiką, pavedęs jai globoti lietuvių tautą ir ją laiminti.

Šv. Marija, Lietuvos Globėja, stovėdama ant akmenų pušynėly žaliai Šiluvos, laimink ir globok mūsų tautą ir neapleisk, neapleisk niekada Lietuvos.

1998-1999 m. prie koplyčios buvo pastatytos tėvo ir sūnaus Antinių sukurtos klūpančių Angelų skulptūros. Išlaidų padengimui prisidėjo ir kai kurie Australijos lietuviai.

Išlaikyti, remontuoti ir gražinti bei kitokioms su šia Šventove susėjusiomis išlaidomis, reikalingos lėšos.

Brangūs tautiečiai, norintys paaukoti šiai Šventovei, aukas asmeniškai galite įteikti Stasiui Šiuškui (Melbourne), arba siųsti jam šiuo adresu:

Stasys Šiuškus, 76
Chesterville Rd., Cheltenham,
3492, Vic. Telef. (03) 9583.8353.

Jūsų aukas jis persiųs į Šiluvą.

Marytė Sidlauskienė

Užpulta Atkuriamojo Seimo narė

Vilniuje buvo apiplėšta Atkuriamojo Seimo narė Rūta Gajauskaitė.

R. Gajauskaitė kreipėsi į sostinės policiją ir pranešė, kad Antakalnyje, Šilo gatvėje, nepažįstamas vaikinai iš rankų jai išplėšė rankinę. Joje buvo R. Gajauskaitė išduotas signatarės pažymėjimas, invalidumo pažymėjimas, draudimo pažymėjimas, Žaliosios partijos pirmininko pažymėjimas bei 100 litų.

Policijos pareigūnai teigė, kad tyrimą sunkina tai, kad R. Gajauskaitė apie apiplėšimą pranešė tik po paros.

Aukščiausiosios Tarybos - Atkuriamojo Seimo narė R. Gajauskaitė tapo 1990 metų balandį, todėl ji nėra Kovo 11-osios

R. Gajauskaitė neteko dokumentų ir pinigų. P. Lileiko nuotr.

Akto signatarė. Tačiau jai buvo išduotas signatarės pažymėjimas, su kuriuo R. Gajauskaitė yra įleidžiama į valstybės institucijas.

54 metų R. Gajauskaitė yra

Sunki padėtis Kinijoje

Kaip žinoma, Kinijoje katalikų padėtis yra gana sudėtinga: praktiškai yra dvi katalikų bažnytinės bendruomenės - viena lojali komunistų valdžiai ir nepalaikanti santykių su Šv. Sostu; kita - ištikima Popiežiui ir dėl to persekiojama. Pirmoji katalikų bendruomenė veikia viešai, turi savo vyskupijas, parapijas ir bažnyčias, tačiau dėl santykių nutraukimo su Roma, ją reikėtų laikyti schizmatine bendruomene. Vis dėlto, Šv. Sostas šio atsiskyrimo nelaiko schizma, nes supranta, jog atsiskyrimo priežastis buvo ne pačios bendruomenės noras atsiskirti, bet valdžios spaudimas ir grasinimai. Be to, Romoje neprarandama vilties, kad kartu su kitomis Kinijoje vykstančiomis permainomis, pasikeis ir religinė situacija, kad ateis laikas, kai bus galima atkurti prievarta nutrauktą vienybę. Pastaraisiais metais buvo rimtų ženklų, liudijančių, kad susivienijimo viltys yra pagrįstos. Pavyzdžiui kai 1995 metais Filipinų sostinėje Maniloje buvo švenčiamos pasaulinės jaunimo dienos, kartu su šimtais tūkstančių iš Filipinų ir iš viso pasaulio ir jas atvykusių jaunuolių, dalyvavo ir nedidelė grupė Kinijos jaunimo ir keli kunigai, priklausantys vadinamajai Patriotinei sąjungai, tai yra nuo Romos atskirtai katalikų Bažnyčiai. Tada, prieš penkerius metus, Šv. Tėvas padarė svarbų mostą - leido Kinijos nacionalinės Bažnyčios kunigams koncelebruoti Mišias. Šiuo mostu Šv. Tėvas paliudijo, jog, nors jie priklauso fomaliai atsiskyrusiai bendruomenei, tačiau visuotinė Bažnyčia juos laiko savo kunigais. Po šio įvykio, vėliau būta ir kitų ženklų, leidusių tikėtis, kad nenormali Kinijos Bažnyčios padėtis greit bus sutvarkyta, kad Kinijoje persekiojami ištikimieji pogrindžio katalikai greit atgaus laisvę ir kad bus galima suvienyti Kinijos katalikų Bažnyčių ir atstatyti normalius ryšius su Roma. Deja, šių metų pradžioje padėtis vėl pablogėjo. Kinijos valdžia įtikino jai lojalios Bažnyčios vadovus be Popiežiaus leidimo konsekruoti naujus vyskopus. Kad

akibrokštas Popiežiui ir Romai būtų dar akivaizdesnis, naujų vyskupų šventimai buvo surengti sausio 6-tąją. Trijų Karalių šventės dieną, tai yra tą pačią dieną kai ir Romoje Popiežius Jonas Paulius II šventino naujus vyskopus. Kinijos valdžia norėjo, kad tą dieną Pekine būtų konsekruota tiek pat vyskupų, kiek Vatikane, tai yra 12. Bet matomai dauguma parinktų šį gestą palaikė Popiežius įžeidimu ir per didelę konfrontaciją su Vatikanu. Todėl, įvairiai teisindamiesi, 7 jų nesutiko priimti vyskupo šventimų. Iš dvylikos be Šv. Sosto pritarimo buvo pašventinti tik penki Kinijos vyskupai. Vis dėlto nuoskauda liko. Šis Kinijos valdžios mostas tikrai nepasitarnavo gerų santykių su Šv. Sostu kūrimui.

Po to nedrąsiai buvo tikimasi, kad galbūt pasaulinės jaunimo dienos bus proga šiek tiek pataisyti santykius po sausio mėnesio akibrokšto.

Deja viltys nepasitvirtino. Neseniai Kinijos katalikų patriotinės sąjungos generalinis sekretorius pranešė, kad jaunimas iš Kinijos į Pasaulio jaunimo dienas Romoje nevyks.

Vis dėlto, nors Kinijos valdžia ir nacionalinės Bažnyčios vadovybė savo laikysena demonstruoja, kad jų nedomina Bažnyčios vienybės atkūrimas ir santykių su Šv. Sostu gerinimas, apie vienybės troškimą šiomis dienomis prabilo patriotinei sąjungai priklausantys eiliniai ir tikintieji ir keli kunigai. Jie katalikų žinių agentūrai FIDES perdavė raštą, kuriuo kreipiasi į Romoje esančius Pasaulio jaunimo dienų dalyvius, sveikina į Romą susirinkiantį viso pasaulio jaunimą, apgailestauja, kad Kinijos jaunimui nebuvo leista keliauti į Romą ir užtikrina, kad nepaisant viršūnių arogantiškos laikysenos, jie trokšta vienybės.

Mus nuliūdino ir įskaudino sprendimas neleisti Kinijos jaunimui dalyvauti Pasaulio jaunimo dienoje, - rašoma agentūrai FIDES perduotame Kinijos katalikų rašte. Mes džiugiai švenčiame dutūkstantųjų metų jubiliejų, nes suprantame, kad Kristaus įsikūnijimas buvo lemtingas pasaulio istorijos įvykis, padaręs prasmingą visų laikų ir visų šalių žmonių gyvenimą. Tikėjomės, - rašo Kinijos katalikų jaunimas, - šią visai žmonijai svarbią sukaktį švęsti Romoje kartu su viso pasaulio jaunimu. Deja, mums neleidžiama dalytis džiaugsmu ir tikėjimu su kitų kraštų jaunimu. Tačiau mes neprarandame vilties. Mes ir toliau meldžiamės ir tikime, jog Dievas mūsų nepaliks, kad ateis diena, kai bus patenkintas mūsų vienybės troškimas. Mes taip pat meldžiamės už Kinijos vyskopus, kunigus ir vienuolius, kad ir jie niekad nepamirštų savo pašaukimo gyventi ir skelbti Kristų vienybėje su visuotine Bažnyčia. Krikštas mus vienija su visame pasaulyje gyvenančiais pakrikštytais mūsų tikėjimo broliais. Krikštui mes esame įskiepyti į vieną Bažnyčią ir į vieną Kristaus tiesą, kurios negali suskaldyti ir supriešinti jokia jėga, - rašo Kinijos katalikų jaunimas, priklausantis oficialiai veikiančiai Kinijos katalikų patriotinei sąjungai.

LRTV

DIDELĖS ALGOS

Daugiau kaip 300 viešojo valdymo ir krašto apsaugos bei socialinio draudimo sektoriaus darbuotojų per mėnesį gauna 10 tūkst. ir didesnį atlyginimą.

Maždaug 5 proc. iš beveik 70 tūkst. valdininkų armijos kas mėnesį gauna atlyginimą nuo 6 iki 10 tūkst. litų.

Maždaug pusė visų šalies valdininkų uždirba nuo 1,2 iki 3 tūkst. litų.

Maždaug tūkstančio biurokratų darbo užmokestis sudaro 3,5-4 tūkst. litų, daugiau kaip tūkstančio - nuo 4,5 iki 6 tūkst. litų.

Įstatymų vykdomojoje ir leidžiamojoje valdžioje pareigūnų ir tarnautojų atlyginimų vidurkis sudarė 2085 litus.

Šalies Vyriausybės kanceliarijos darbuotojų vidutinis darbo užmokestis praėjusį mėnesį sudarė 3338 litus. "Lr."

Žaliosios partijos pirmininkė. Prieš mėnesį ji vėl apie save priminė visuomenei, viešai atsiskiusi Prezidento Valdo Adamkaus skirto Nepriklausomybės medalia. "Lr."

Žolinė - Katalikių Moterų šventė

Rašo Alisa BALTRUKONIENĖ

Šventė įvyko Melburno Lietuvių Namuose, šeštadienį, rugpjūčio 19-tą dieną. Lietuvoje tą dieną populiariai vadino "Žoline", Šv. Marijos į Danguį Ėmimo šventė. Ją ir pasirinko Melburno Katalikės Moterys savo metinei šventei, kuri ir šiais metais buvo pradėta šv. Mišiomis Lietuvių Namų bendruomenės salėje. Šv. Mišias aukojo seneniai iš Lietuvos atvykęs, dabar Melburno lietuvių katalikų klebonas Egidijus Arnašius. Šv. Mišias dedikavo mirusioms ir gyvoms Draugijos narėms. Salė sunkiai talpino maldininkus.

Pamokslą klebonas pasakė neilgą, bet dvasiniai prasmingą. Jis iškėlė Melburno Katalikių Moterų Draugijos narių pasiaukojimą tarnauti savo tautai darbu, siekimais, geromis mintimis. Kad nieko nėra taip brangaus ir šviesaus, kaip tyli auka, kuria yra nušviestas Kat. Mot. Draugijos nuceitas ilgas kelias.

Liturginius skaitymus atliko ilgametė Draugijos valdybos narė, Vida Vaitiekūnienė.

Šv. Mišių metu visi dalyviai pagiedojo "Pulkim ant Kelių", Ritai Mačiulaitienei pritariant vargonėliais.

"Ave Maria" dainuojant nuostabiai balsingai skambėjo skaidrus solistės Birutės Kymantienės balsas. Muzikė Rita Mačiulaitienė palydėjo vargonėliais.

Komunijos metu duetu pagiedojo "Panis Angelicus" Birutė ir Rita, irgi su vargonėlių palyda. Pamaldos buvo užbaigtos, visiems kartu giedant, "Marija, Marija, skaisčiausia Lelija ...".

Persikėlus visiems į Lietuvių Namų Klubo salę, šventė dar buvo tęsiama. Čia Draugijos moterys buvo paruošusios skanūs, karštus pietus. Stalo maldą ir palaiminimą kalbėjo klebonas Egidijus Arnašius. Stalus vikriai aptarnavo jaunos lietuvaitės, būsimos Draugijos narės.

Visiems sočiai pavalgus, Draugijos pirm. Halina Statkuvienė kreipėsi į susirinkusius gyvų žodžius. Ji padėkojo klebonui už šv. Mišių atlikimą, už stalo maldą ir bendrai už dalyvavimą Kat. Moterų šventėje. Dar trumpai pirmininkė apibūdino Draugijos nueitą kelią ir pasakė, kad sekančiais metais bus švenčiamas Draugijos auksinis jubiliejus, 50 metų Draugijos gyvavimas

Melburne. Ji ir paminėjo, kad Draugijos tikslas nėra užsidaryti tik savo rėmuose, bet jos pasiruošusios bendromis jėgomis prisidėti prie lietuviybės išlaikymo išeivijoje ir kelti religinį, tautinį bei visuomeninį supratimą lietuvių tarpe. Draugija taip pat šelpia mokslo ir kultūrinės institucijas Australijoje ir Lietuvoje.

Mūsų naujas, jaunas klebonas Egidijus Arnašius taip pat prisidėjo prie šios Katalikių Moterų šventės tokio didelio pasisekimo. Jis pasveikino Draugijos pirmininkę Haliną Statkuvienę ir pasidžiaugė Draugijos atliktais darbais ir jų pasirinktu obalsiu "Tiesa ir Meilė", kuris išvedė jas taip plačiai už Draugijos ribų, padėti savo tautiečiams. Klebonas sakė, kad stebėjosi, pamatęs tas dideles pakietų siuntas aną savaitgalį, paruoštas siuntimui į Lietuvą. Palinkėjo Draugijos moterims nepavargti ir ilgai gyvuoti.

Bet, pasirodo, kiekvieno žmogaus darbe yra ir kūrybinio prado, tik ne visų įnašas vienodas: jį sąlygoja žmogaus sugebėjimas, talentas, pasaulėjauta ir pagaliau jo noras, gyvenimo prasmės suvokimas. Ir visų susirinkusių nustebimui, pianistė Rita Mačiulaitienė pranešė, kad kun. Egidijus Arnašius šiandien atsinešė gitarą ir žada paskambinti ir padainuoti.

Apie dainą paaiškinimą davė kunigas pats: Dainos žodžiai tai kunigo mėgiamo poeto Antano Cibuškio, - apie tremties kančias. Muziką tiems žodžiams pritaikė kun. Arnašius pats. Ir dainavimą ir pritarimą gitara jis labai gražiai, subtiliai atliko. Ne vienam ir ašarai išspaudė.

Po to dar Rita ir Birutė skambiai padainavo "Nemunėli", Ritai pritariant pianinu. O antrą dainą "Oi žiba Žiburėlis", kurią jos abi irgi dainavo, o kun. Arnašius pritarė joms gitara. Susirinkę ilgai plojo.

Po visų tų malonių siurprizų, p. Marytė Šidlauskienė, matyti, pagauta familiarios nuotaikos, išėjusi į priekį išsakė labai daug posmelių laisvesnės minties eilėdaros. Vieną apie dėdę, kuris daug kartų nesekmingai vedė. Kitą apie nesekmę su "Viagra". Nuostabiai gera jos atmintis. Ji buvo ir gera artistė mūsų išeivijos "Aušros" teatre.

Dar pasivažišino visi skaniais moterų keptais pyragais bei kavute ir patenkinti skirstėmės kas sau.

Didžiausias pasaulyje plakatas

Bendrovė "Coco-cola" prie pačiame Varšuvos centre esančių gatvių sankryžos įrengė didžiausią pasaulyje reklaminių plakatų, kurio plotas yra 2395 kvadratiniai metrai.

Didžiausią pasaulyje reklaminių plakatų ant dar socializmo laikais pastatyto bendrovės "Uniwرسال" biuro sienos darbininkai pradėjo kabinti rugpjūčio 1 dieną ir baigė darbą trečiadienį. Gigantiškas plakatas yra naujos "Coco-cola" reklamos kampanijos dalis.

Iki šiol didžiausio pasaulyje reklaminių plakatų rekordas priklausė Kijevui. Tačiau plakato Kijeve plotas yra beveik 255 kvadratiniais metrais mažesnis.

Plakato Varšuvoje plotis - 41,3 metro, ilgis - 58 metrai, svoris

- 12,75 tonos. Plakatas pagamintas iš vinilo tinklo, kurį dengia specialūs dažai. Dažai atspindi krintančius saulės spindulius, ir žmonės, dirbantys pastato viduje, gali matyti, kas vyksta lauke.

Naktį plakatą apšviečia 30 lempų, kurių bendras galingumas - 12 kilovatų. Reklaminius plakatus buvo pagamintas Olandijoje "Coco-cola" atstovybės Lenkijoje užsakymu. Reklaminių plakatų kabino 14 žmonių.

Plakate pavaizduota moteris, kuri yra 200 kartų didesnė nei "originalas", ir atšaldytas butelis gėrimo.

Plakato iškabinimo proga "Coco-cola" atstovybė Lenkijoje nemokamai išdalijo prašymams 10 tūkstančių butelių gėrimu. "L.r."

A.Sabonis nutraukė vilties siūlą

Geriausias visų laikų šalies krepšininkas nevyks į Sidnėjū

Lietuvos krepšinio rinktinės viltis vidurio puolėjas A.Sabonis dėl lėtai po operacijos gujančios pėdos nusprendė nežaisti Sidnėjaus olimpiadoje. M.Kulbio nuotr.

Vaidas ČEPONIS

Sprendimą pranešė draugui

Lietuvos vyrų krepšinio rinkinei Sidnėjaus olimpiadoje teks verstis be ryškiausios savo žvaigždės - NBA "Portland Trail Blazers" komandos vidurio puolėjo Arvydo Sabonio.

Dėl pėdos traumos krepšininkas nutarė nežaisti olimpinėse žaidynėse.

Nors 35 metų 220 cm ūgio A.Sabonis šios žinios oficialiai nepranešė, tačiau apie sprendimą nerungtyniauti Australijoje krepšininkas pasakė savo geram draugui, šalies Kūno kultūros ir sporto departamento vadovui Rimui Kurtinaičiui.

Abu šie krepšininkai anksčiau kartu žaidė Kauno "Žalgirio", Madrido "Real" ekipose bei SSRS ir Lietuvos rinktinėse.

Tarėsi su specialistu iš JAV

Šiuo metu atliekama A.Sabonio kojos rehabilitacija. Birželio 13-ąją dieną lietuviui JAV

Migrantų istorija

Apie 70 statistų, dalyvavusių sukant kino filmą Maroke apie nelegalius migrantus, nuklydo nuo scenarijaus ir iš tikrųjų pabėgo į Ispaniją.

"Marokiečiai paliko filmavimo zoną ir savo menkus burinius laivelius nukreipė per Gibraltaro sąsiaurį į Europą", - rašoma Prancūzijos dienraštyje "Liberation".

Nors apie šį nuotykį rašoma dabar, pabėgimas įvyko gegužę prie Ečchūeno miesto. Režisierius Mohamedas Ismailas iš pradžių nieko nesuprato, tik stebėjosi, kodėl statistų nėra filmavimo zonoje.

Tuomet filmo statytojai turėjo samdyti kitus statistus. Tik dabar režisierius jau rūpėjo, kad statistai vaidindami nepersistentų.

Šimtai afrikiečių, pasiryžusių tapti nelegaliais migrantais, sugundytų pažadais apie pelningą darbą bei geresnį gyvenimą Europoje, kasmet nuskęsta mėgindami kirsti Gibraltaro sąsiaurį iš Maroko į Ispaniją. "L.r."

buvo padaryta dešimtosios pėdos operacija.

Į Lietuvą buvo atvykęs "Trail Blazers" ekipos treneris masažuotojas Jay Jensen, penkerius metus prižiūrintis ir teipuojantis A.Sabonio kojas.

Sporto medicinos ir fizioterapijos specialisto vizitas buvo numatytas lietuvių krepšininko rehabilitacijos programoje.

J.Jensen viešėjo su A.Saboniu išsėjęsi krepšininkui priklausiančiame viešbutyje "Pušų paukšme".

Vidurio puolėjas nusprendė nedalyvauti olimpinėse žaidynėse po konsultacijų su J.Jensen.

Šalies krepšinio legenda pastaruoju metu jau nešlubuoja, tačiau jo pėda nuolat tinksta.

Rinktinė - be trijų puolėjų

Šalies rinktinėje Sidnėjaus, be A.Sabonio, dėl traumų taip pat nerungtyniaus krašto puolėjai Artūras Karnišovas (203 cm) ir Virginijus Praškevičius (206 cm).

Lietuvos krepšininkai olimpinėse žaidynėse kovas pradės rugsėjo 17 dieną. "L.r."

Atsarga gėdos nedaro

Žiniasklaidoje beveik kasdien skelbiami nauji išradimai ir atradimai sveikatos srityje, tačiau žmonėms patariama žinias apie naujus vaistus ar gydymo metodus priimti "su žiupsniu druskos" - t.y. gan skeptiškai. Dažniausiai skelbiamos tik "pusiau tiesos", kad atlikti tam tikri tyrimai ir pasiekti teigiami rezultatai. Neskelbiama, kad daugumas tų tyrimų buvo užsakyta vaistus (ar maisto produktus, kurie staiga pasidarė "nekenksmingi", nors anksčiau nepatartina vartoti) gaminančių bendrovių, Retai paminimos ir vaistų kainos, o dar rečiau antriniai poveikiai, kurie gali padaryti vartotojui daugiau žalos negu naudos.

Šia tema straipsnis, iš spausdintas š.m. birželio 8 d. "New England Journal of Medicine", primena, kad "atsarga gėdos nedaro" ir vėta į entuziastingus žiniasklaidos reportažus žiūrėti su sveiko skeptiškumo priemaiša.

ADELAIDĒ

Lietuvių Caritas Inc. ir
Šv. Kazimiero Parapijos
Metinis Susirinkimas

Susirinkimas įvyko 2000.8.6d., 1 val. p.p. Lietuvių Katalikų Centro salėje.

Susirinkimą atidarė vice-pirm. Petras Gasiūnas. Sveikino susirinkusius, pasidžiaugė nemažu susirinkusių būrelių, pakvietė kun. Kleboną sukalbėti maldą. Sukalbėjus maldą, kun. Klebonas pakvietė susirinkimui pirmininkauti J. Jonavičių, sekretoriauti - E. Varnienę.

Susirinkimo pirmininkas pasveikino susirinkimą. Sudaryta Mandatų Komisija: A. Urnevičienė, Z. Vencienė, U. Jucienė. Pereitų metų protokolą paskaitė E. Lomsargienė. Priimtas be pataisymų.

Kun. Klebono pranešimas

Iš statistikos: buvo 2 krikštai, vienas iš jų pusiau australų-ispānų. 2-jos jungtuvės. Laidotuvių apie 20. Iš mūsų bažnyčios 13, kitos arba privačios, arba su kitu kunigu. Pagerbėme mirusius atsistojimu, sukalbėjome maldą už mirusius.

Labai daug ligonių - apie 50. Visi Klebono lankomi. Lankyti padeda Petras Snarskis. Klebonas jam labai dėkingas. Ligonius lanko ir Liet. Kat. Moterų Draugija ir beveik kiekvienas parapijietis - dėkojo jiems.

Šiomet minėsime 40-šimt metų nuo Liet. Kat. Centro kūrimo Kristaus Karaliaus šventėje.

Melbournas gavo iš Lietuvos kunigą Egidijų Arnašų. Tikimasi, kad šis kunigas praves Rekolekcijas Australijos lietuviams. Šiais metais Rekolekcijas pravedė iš Lietuvos atvykęs vyskupas Rimantas Norvila.

Dėkojo Klebonas už veiklumą, pagalbą, dosnumą, palinkėjo gausios palaimos, sutarimo ir tarpusavio meilės.

Tarybos pirmininko pranešimas

Paskaitė vice-pirm. Petras Gasiūnas, kadangi pirmininkas išvykęs į Lietuvą.

Buvo 9-ni posėdžiai, visi Carito nariai kruopščiai dirbo. Posėdžiuose dalyvavo 2 Liet. Kat. Moterų Dr-jos narės. Draugija neatskiriamai Carito dalis. Dėkojo už pietų organizavimą Liet. Kat. Centre, vaišes svečiams.

Liet. Kat. Centre dirba Adelaidės Lietuvių Mokykla, Australijos Lietuvių Archyvas turi du kambarius.

Dėkojo kun. Klebonui, Carito nariams ir visiems, kurie parėmė parapijos reikalus - išlaikymą.

Ūkvedžio V. Janulio pranešimas

Pranešė, kad jis prižiūri ir tvarko parapijos patalpas. Lūdas Kazlauskas valo bažnyčią ir mokyklą. Vyskupo laukiant buvo aptvarkyta aplinka, padažyta, daug patvarkyta išorėje. Prie darbų prisidėjo parapijiečiai. Visiems dėkojo.

Iždininko ir "Baltijos"
administratoriaus pranešimas -
V. Venciaus

Pranešė pajamas ir išlaidas ir smulkiau jas išdėstė.

"Baltija" - parapijos vasarvietė. Labai gražu tenai, bet

Gerbiama kunigą EGIDIJŲ ARNAŠIŲ, atvykusį į Australiją pastoraciniam darbui, nuoširdžiai sveikina ir visokeriopos sėkmės bei Dievo palaimos linki

Adelaidės Lietuvių Švento Kazimiero Parapijos Taryba

niekas nepasinaudoja. Ragino vykti į tą mielą Carito nuosavybę. Tenai labai ramu, arti jūra, tikras poilsis. Nuvykite, pamatysite.

Šiomet dar iki šiol nebuvo paskelbta "Baltijos Diena", buvo tuo laiku labai karšta. Siūlė ją ruošti lapkričio mėn., kai jau atšyla ir dar neišdegintos pievos, žalia, gražu.

Baro vedėjo V. Nekrošiaus
pranešimas

Buvo geri metai. Turėta ir pelno.

Revizijos Komisijos
pranešimas - R. Jablonskio

Revizijos Komisijoje buvo: R. Jablonskis, S. Čiplienė, A. Lazauskienė. Kasa vedama tvarkingai. Revizijos Komisija pasilieka ta pati.

Lietuvių Caritas Inc. Tarybos
rinkimas

Perrinkti reikėjo V. Baltutį, V. Vieraitį ir V. Janulį. Kadangi jie visi sutiko pasilikti ir įeiti į Tarybą sutiko J. Jonavičius ir Liet. Kat. Moterų Dr-jos dvi narės, o antrus metus Taryboje dirbti liko: Garbės pirm. Klebonas kun. Juozas Petraitis, P. Gasiūnas, A. Kubilius, V. Vencius, V. Nekrošius, tai sudaryta Lietuvių Caritas Inc. Taryba iš 11-kos narių.

Parapijos Organizacijų
pranešimai

Liet. Kat. Moterų Draugijos pranešimą padarė pirm. S. Vasiliauskienė, Ateitininkų veiklos sekr. V. Rupinskienė. Jų neminėjau, nes apie jų darbus, parengimus būna aprašyta mūsų spaudoje.

A. Kubilius pasakė, kad Pauliaus Jatulio Biblioteka veikia, bet knygų niekas neskaito. 7-nias dėžes knygų išsiuntė į Lietuvą Telšių Kunigų Seminarijai. Kioske galima užsisakyti laikraščius.

Klausimai ir sumanymai

V. Vieraitis iškėlė mintį, ar nereikėtų "Baltiją" parduoti. Bet tai palikta spręsti Tarybai. Iš pasisakymų atrodo, kad šiuo momentu to tikrai nereikia daryti.

Iškeltas klausimas, ar nereikėtų sekmdieniais 9 val. aukojamų šv. Mišių atsisakyti. Bet, kun. Klebonas neatsisako šias Mišias aukoti, tai nebeliko ką apie tai kalbėti. Klebonas pasakė, kad šv. Mišios 9 val. sekmdieniais bus tęsiamos. Tikrai Kalėdose, Velykose ir Žolinėse bus vienerios šv. Mišios 10 val.

Susirinkimo uždarymas

Susirinkimo pirmininkas J. Jonavičius susirinkimui padėkojo. Užbaigėme susirinkimą maldą.

Po susirinkimo baras pavaišino gaivinanciais gėrimėliais. Vėl metai pirmyn. Sėkmės, jėgų, Viešpaties palaimos.

—ooOoo—

Lietuvių Katalikų Moterų
Draugijos 40-šimtoji Šventė

Kai pagalvoji, vistiek 40-šimties metų veikla. Koks didelis laiko

tarpas. Prabėgo, kaip valandėlė - neįjuntamai. Tik, atgalios pažvelgus pamatai, pajunti, kiek mastyta, kurta, tartasi, dirbta. Visa, visa tai Dievui, Lietuvai ir savo šeimai - jos ateičiai; išauklėti savo atžalėles - jaunimą Dievui ir Lietuvai. Gražu, gera. Bet kaip tai sunku, ar įmanoma išvengti...

Tačiau šiandien džiaugiamės, kad išlaikėme Draugijos veiklą 40-šimt metų. Šiomet pas mus Žolinės buvo švenčiama rugpiučio 15 d., antradienį, nenukelinama į sekmdienį.

Tai mūsų Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos 40-šimtoji Šventė. Rugpiučio 12 d., šeštadienį per A. Lietuvių Radio valandą buvo perduota Valdybos paruošta valandos dalis.

Po šv. Kazimiero Bažnyt. Choro giesmės "Marija, Skaisčiausia Lelija", Dr-jos pirm. Salomeja Vasiliauskienė pasveikino visus, kun. Juozas Petraitis tarė žodį. Pirmininkė skaitė aprašymą Draugijos veiklos, suglaustai nuo pirmųjų įsikūrimo dienų. Įtarpuose perduotos pritaikytos tekstui "Nemuno Dukrų" dainos ir Prano Pusdešrio poezija, kurią perdavė Judita Nekrošienė.

Rugpiučio 15 d., antradienį, 9.30 val. šv. Kazimiero bažnyčioje buvo šv. Valanda Marijos garbei.

Prie Marijos statulos puiki gėlių puokštė žvakų šviesoje, gėlės prie Kristaus Namelio. Draugijos vėliava - Aušros Vartų šv. Mergelė Marija su spinduliuojančia žvaigždžių karūna mėlyname dangaus fone. Paruošti šventinimui žolynėliai su smulkučiais žiedeliais.

Dvasios Tėvas kun. Juozas Petraitis su Augustino Kubiliaus patarnavimu išstato švenčiausiąjį Monstrancijoję.

Kalbame garbingąją Rožinio dalį už gyvas ir mirusias Draugijos nares, praveda Birutė Budrienė. Draugijos narės skaitome jautrius posmus iš "Marijos Litanijos". Jaučiame, Marija Motinėle paimta į dangų čia arti, su mumis. Kristaus meilės spinduliai ir palaima siekia mus.

Prieš šv. Mišias kun. Klebonas šventina žolynėlius, kuriuos palaiko S. Čiplienė ir R. Kubilienė.

Šv. Mišias, Draugijos intencija už gyvus ir mirusias Draugijos Dvasios Tėvus ir Draugijos nares, bei padėkos už 40-tį veiklos metų, aukojo kun. J. Petraitis, sakė pamokslą. Skaitymus atliko pirm. S. Vasiliauskienė. tikinčiųjų maldoje paminėjo mirusius Dvasios Tėvus ir visas mirusias nares, kurių jau yra 28-nios. (Kartais Tikinčiųjų maldos atliepime sakoma: Aš vaikščiosiu Viešpaties akivaizdoje pasaulyje tarpe gyvųjų). Gal jų sielėlės buvo su mumis?

Auką atnešė S. Čiplienė ir D. Becker. Šventiškai skambėjo giesmės šv. Kazimiero bažn. Choro ir Šventės proga "Nemuno Dukrom" sugiedojus dvi giesmes, prie vargonų, vad. J. Pocius. Mišias užbaigėme giesme "Sveika Marija, Motina Dievo". Bažnyčioje buvo daug žmonių. Kun. Klebonas visus

pakvietė į Draugijos pabendravimą.

Liet. Kat. Centro salėje, jaukiai apšildytoje, v-bos paruošti stalai jau pavasariškai papuošti gelsvais narcyzais, melsvom svetelėm, bet lauke dar šalta. Maisto stalas gražiai išdėstytais įvairiais valgiais. Šventiška nuotaika, renkasi žmonės, linksmas klagesys.

Pirmininkė pakvietė prie stalų, kun. Klebonas palaimino maisto stalą. Šnekučiuodamiesi skaniai valgėme.

Dr-jos pirmininkė Salomeja Vasiliauskienė skaitė apie Draugijos veiklą nuo jos įsikūrimo dienos, palietė ir jos ištakas Adelaidėje maždaug nuo 1956-tųjų metų. Malonu prisiminti, gera pasiklausyti, kyla noras dirbti ir tęsti, tęsti tuos prasmingus darbus, kiek tik pajėgiame. Bet lieka klausimas, kas bus toliau?

"Nemuno Dukros" pasveikino savo Motulę - Draugiją ir padovanojo tris daineles: "Motinėle, pažvelk", "Ko parymai, sese?" ir "Einu per Žemę" A. Raudonikio. Parapijos Tarybos vardu vice-pirm. P. Gasiūnas tarė šiltą žodį. Atidarant šampano bonkas, Dr-jos parengimų narei J. Vosylienei atnešus jos keptą ir išpuoštą jubiliejinį tortą, Tarybos linkėjimus P. Gasiūnas per davė Draugijai, sugiedojus "Valio, ilgiausių Metų". Jaunasis šv. Kazimiero bažn. Choro vargonininkas ir vad. J. Pocius pasveikino ir įteikė meniškai paruoštą sveikinimą. Ateitininkų vardu pirm. E. Varnienė prisiminė nuoširdžius bendro darbo laikus ir savo mirusios mamytės žodžius, kad Adelaidėje jai buvo mieliausias laikotarpis, kai dirbo Draugijoje. V. Vencius pasveikino "Vaidilos Teatro" vardu. Dėkojo už mielą bendravimą, pagalbą vieni kitiems.

Pirmininkė su parengimų nare dalino visiems jubiliejinį tortą, gėrėme kavutę su skanumynais.

Valdybos sekretorė Saulenė Pusdešrienė išterpė, išskeldama dar vieną šiandien Draugijos švenčiamą progą. Tai pirmininkės Salomejos Vasiliauskienės gimtadienis. Paskaitė Draugijos sveikinimą savo pirmininkei, pirmininkaujančiai jau 10-tį metų. Iškėlė jos nuoširdų darbą Draugijai. Draugijos dovanėlė su gėlių puokšte įteikė bažnyčios puošėja Stefa Čiplienė. Pripildytos šampano taurės ir visi mūsų pirmininkei giedojome "Valio, Ilgiausių Metų".

Kunigas Dvasios Tėvas sveikino Draugiją ir pirmininkę.

Po truputį mūsų svečiai ir viešnios skirstėsi į namus. Mes - Valdyba su narių pagalba tvarkėmės ir dalinomės Šventės nuotakomis.

Ačiū visiems, visiems. Ačiū mūsų Draugijos Globėjai Švenč. Mergeli Marijai, Danguje besidžiaugiančiai, gal išgirdusiai ir mūsų šios dienos nuoširdžias maldas. S.P.

GRŪTO PARKAS

Kai prasideda triukšmas dėl Grūto parko, negeros mintys lenda į galvą. Ne kitaip čia bus - šėtonas įsimašo su savo pinklėmis.

Jau nuo seno išbandytas triukas: rėk, kad blogai arba labai blogai, - ir žmonių nesuturės jokios užtvaros.

Kai aprimsta įtūžio banga - ko gero, ir turistų srautas sumažėja, o kai išsismarkauja tos aistros - norisi pamatyti tai, prieš ką taip įnirtingai kovojama.

Man, kaip tremtiniui, stabai lieka stabais, ir dėl jų - jokių emocijų. Mielieji, ko gero, baikim reklamuoti tą nelemtą Grūto parką.

Rimantas Šinkūnas

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Klebono kun. Egidijaus Arnašiaus namų telefono nr. yra (03) 8309 0941; Mobilus: 042 572 0941. Galima skambinti ir senuoju: (03) 9376 7355.

Tėvas S.Gaidelis S.J. yra Nazareth House, 16 Cornell Street, Camberwell, 3124. Tel. 9830 5022.

ALF PRANEŠIMAS

Pranešame, kad Australijos Lietuvių Fondo metinis narių susirinkimas įvyks rugsėjo mėn. 24 d., sekmadienį, 1 val. 30 min. po pietų Melbourne Lietuvių Namuose, 50 Errol Street, North Melbourne. Fondas remia lietuviškas kultūrinės apraiškas pagrindinai Australijos Lietuvių Bendruomenės ribose. Teisiniai nekam nepriklausoma organizacija, praktiškai yra dalis tos pačios bendruomenės ir tarnauja jos labui. Todėl susirinkime kviečiame dalyvauti ne tik narius, bet ir visus suinteresuotus jo veikla.

ALF Valdyba

"Tėviškės Aidams" rugpiūčio mėn. aukotojų sąrašas

Po 50 dol. S.Eimutis, I. Mackevičienė; 25 dol. V.M. Narušienė, 15 dol. E.R. Dovidavičiai, 5 dol. J.R. Curis. Širdingai ačiū už aukas.

"T.A." Administratorius

Australijos Lietuvių Fondui aukojo

A.†A. G.Rakauskio atminimui: 10 dol. J.Donelą (StH Aust) (340).

A.†A. J.Makulio atminimui: 30 dol. J. ir S. Meiliūnai (1570), po 20 dol. J.Balčiūnas (2730), A. ir J. Šimkai (505), D.Lynikienė (520), N.Zdanienė (80), V. ir R. Savickai (260), A. ir A. Kesminai (575), E. ir R. Lipšiai (155); po 10 dol. B.Prašmutaitė (225), A. Vyšniauskienė (110), A.Sadauskienė

PARAPIJOS SUSIRINKIMAS

Dėl susidėjusių aplinkybių rugsėjo 24 d. susirinkimas neįvyks. Tikslī data ir laikas bus sekančiame "T.A." numeryje.

Parapijos Taryba

MELB. LIETUVIŲ KLUBO METINIO SUSIRINKIMO

įvyksiančio 23-09-00 m. 2 val. p.p.

DARBOTVARKĖ

1. Susirinkimo atidarymas.
2. Mirusių narių pagerbimas.
3. Naujų narių pristatymas.
4. Susirinkimo sekretoriaus kvietimas.
5. Mandatų komisijos kvietimas.
6. Praėjusių metų susirinkimo protokolo skaitymas.
7. Pirmininko pranešimas.
8. Iždininko pranešimas.
9. Revizoriaus pranešimas.
10. Revizijos komisijos pranešimas.
11. Diskusijos dėl pranešimų ir jų tvirtinimas.
12. 2000-2001 m. sąmatos pateikimas ir tvirtinimas.
13. Mandatų komisijos pranešimas.
14. Revizijos komisijos rinkimai.
15. Mandatų komisijos rinkimai.
16. Klausimai ir pasiūlymai.
17. Susirinkimo uždarymas.

Melb. Liet. Klubu Valdyba

(30), Z.Pranckūnienė (440), I.Jobukauskienė (80), R. Umbražiūnienė (30).

A.†A. Jono Meiliūno atminimui: 200 dol. J. ir S. Meiliūnai (1770).

A.†A. J.Rekešio atminimui: 30 dol. J. ir S. Meiliūnai (1800), 20 dol. J.Balčiūnas (2750).

A.†A. A. Stakaičio atminimui: 20 dol. B.Prašmutaitė (245).

A.†A. B.Makulienės atminimui: 20 dol. J.Balčiūnas (2770).

A.†A. N.Igaunio atminimui: 20 dol. E.Margan (275).

Valdybos vardu dėkoju už aukas.

A.Balbata - A.L. Fondo išdininkas

TESTINUMAS LIETUVIŲ KULTŪRINĖS VEIKLOS AUSTRALIJOJE MŪSŲ VISŲ REIKALAS.

Remkime Australijos Lietuvių Fondą. Aukos atleidžiamos nuo pajamų mokesčio "TAX DEDUCTIBLE". Naudokite pavadinimą anglų kalboje:

AUSTRALIAN LITHUANIAN
FOUNDATION INC.,
44-50 Errol Street, North Melbourne,
Vic. 3051.

Korespondencija: P.O. Box 11, North Melbourne, Vic. 3151.

Turint klausimų skambinti A.Šimkui, telef. (03) 9578-4319.

A.†A. BRONEI MAKULIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamė sūnui Vytautui Dideliui ir žmonai Mildai; anūkams: Ričardui, Kristinai ir Vytautui su šeima.
Soc. Globos Moterų Draugija Melbourne

Adelaidė

MŪSŲ MIRUSIEJI

A.†A. PRANAS LAUCIUS

A.A. Pranas Laucius mirė liepos 14 d. Queen Elizabeth ligoninėje, būdamas 85 m. amžiaus. Velionis Pranas buvo gimęs netoli Tauragės. Jam esant jaunam vaikui, mirė motina. Vėliau tėvas vedė antrą žmoną. Šeimoje užaugo 12 vaikų, o tėvas buvo ūkininkas.

1937 m. Pranas vedė Teresę Kumpytę. Jiems gimė trys dukrelės ir sūnus. Komunistams rusams antrą kartą užimant Lietuvą, Laucių šeima pasitraukė Vokietijon, kur klaidžiojo įvairiose vietose ir dirbo. Vokietijoje Lauciai jau augino 6 vaikus. 1953 m. Laucių šeima atvyko Australijon ir apsigyveno Adelaidėje. Čia Pranui teko darbuotis įvairiose vietovėse. Savo namą Lauciai turėjo Exeter priemiestyje, Adelaidėje.

Paskutiniaisiais metais Pranas nesveikavo; tekdavo kartais gulėti ligoninėje. Pranas ir jo žmona Teresė, nors toli gyveno nuo lietuvių bažnyčios, kiekvieną sekmadienį ir šventės dalyvaudavo mišiose. Ligos metu kun. J.Petraitis Praną keletą kartų aprūpino šv. sakramentais. Paskutinį kartą klebonas aplankė Praną ligoninėje liepos 13 d.

Nuliūdime liko žmona Teresė ir jos vaikai: Ona, Aldona, Birutė, Pranas, Kristina ir Juozas su šeimomis. Laidotuvių pamaldos buvo šv.Kazimiero bažnyčioje liepos 17 d. kun. J. Petraitis aukojo gedulingas šv. Mišias ir pasakė pamokslą. Mišių metu vargonais grojo Nemira Masiulytė-Stapleton.

Kadangi velionis Pranas buvo ramovėnas, todėl prie jo karsto bažnyčioje garbės sargybą ėjo ramovėnai: J.Cibulskis, J.Lenktys, L.Budreika ir Povilas Džiugelis. Atsisveikinimo žodį tarė velionies Prano sūnus Juozas ir ramovėnų pirmininkas Jonas Bočiulis.

Velionis Pranas buvo palaidotas Cheltenham kapinėse. Klebonas sukalbėjo laidojimo maldas, o visi sugiedojo Viešpaties angelą, užbaigiant Tautos himnu. Liūdesio valandoje reiškiamė užuojautą Teresei ir jos vaikams bei jų šeimoms, o velionis Pranas tegul ilsisi Viešpaties ramybėje.

Žinias apie velionį Praną suteikė jo duktė Aldona Mikalainienė

A.†A. ALGIMANTAS S. LEONAVIČIUS

A.A. Algimantas S. Leonavičius mirė staiga Adelaidėje liepos 27 d., būdamas 54 metų amžiaus. Algis buvo gimęs Vokietijoje 1946 m. pabėgėlių stovykloje. Šeima atvyko Australijon 1950 m. Algis mokėsi, bet anksti neteko tėvų. Būdamas 17 metų stjo karinė tarnybon. Teko jam dalyvauti Vietnamo kare, tarnaujant karinėje žvalgyboje. Čia susirgo maliarija. Algiui besigydyant, mirė jo tėvas. Algis tęsė mokslą, įsigydamas magistro laipsnį jūr biologijoje.

Algis susipažino su australe mergina Yvonne ir ją vedė 1971 m. Juodu augina dvi dukteris ir tris sūnus. Tėvo rūpesčiu, visi 5 vaikai yra išlavinti muzikos srity ir groja įvairiais instrumentais. Daug kartų jie yra koncertavę Lietuvių Namuose. Norwoode ir Lietuvių Parapijos salėje, St.Peters bei kitose vietovėse.

Leonavičiai gyvena Victor Harbor, Pietų Australijoje. Dabar du jauniausi berniukai mokosi Adelaidėje. Liepos 26 d. tėvas atvyko aplankyti savo vaikus ir nakties metu, liepos 27 d. staiga mirė. Sekmadienį, liepos 30, 11-tą val. šv.Kazimiero bažnyčioje mišių metu buvo meldžiamasi už velionį Algi, šeimai dalyvaujant pamaldose. Gi laidotuvės įvyko liepos 31 d., 12-tą valandą Fulham laidojimo koplyčioje, Underdale priemiestyje, dalyvaujant apie 60 žmonių. Kun.J.Petraitis sukalbėjo maldas už velionį Algi ir buvo kelios atsisveikinimo kalbos. Lietuvių vardu kalbėjo Elena Varnienė. Angliškai kalbėjo Juozas Laucius ir kiti asmenys. Velionies sūnus Ben, nors gaudžiai ašarojo prie tėvo karsto, bet gražiai pagrojo smuiku.

Velionis Algis buvo palaidotas Adelaidės West Terrace kapinėse. Klebonas sukalbėjo laidojimo maldas, užbaigiant su "Viešpaties Angelo" giesme ir kariško trimito garsais. Liūdesio valandoje reiškiamė užuojautą Leonavičių šeimai, o velionis Algis tegul ilsisi ramybėje. Žinias apie velionį suteikė Juozas Laucius.

A.†A. MARIJA ANDRIUŠIENĖ

Marija Chržčonavičiūtė-Andriušienė gimė Šiauliuose 1911 m., augo Kaune. Baigus mokytojų seminariją Šiauliuose, mokytojavo Klaipėdoje (buvo vaikų darželio vedėja). Kaune ji susipažino su Pulgiu Andriušiu, esant gimnazijoje. Jiedu vedė 1938 m. Prisikėlimo bažnyčioje Kaune. Karo metu (1944-45 m.) Andriušiai su trimis vaikais ir su Marijos seserimi traukėsi į pietus. Taip jie atsідūrė Gdynės lageryje, o vėliau Vokietijoje Tuebingene ir kitose vietovėse.

1949 m. balandžio mėn. Andriušiai laivu atplaukė į Melbouną. Tą pačią dieną traukiniu jie pasiekė Bonegilos stovyklą. Vėliau buvo perkelti į Cowra. Galiausiai Andriušių šeima atvyko į Adelaidę. Čia Marija gavo valytojos darbą, o neužilgo Švietimo Departamentas ją priėmė mokytojauti Ferryden Parke. Gi North Adelaidėje Marija mokytojavo pradžios mokykloje iki pasiekė pensijos amžių. Kolegos mokytojai, jos mokiniai ir jų tėvai mėgdavo Mariją ir ją gerbdavo. Išnešant jai į pensiją, mokykla suruošė Marijai atsisveikinimo koncertą.

Marija savo gyvenimo

(Nukelta į 8-tą psl.)

TREJOPAI TEIGIAMA PROTINĖ VEIKLA

Bet kokios sveikatos įsigijimui ir užlaikymui yra būtinas išlyginimas kiekvieno žmogaus kreivo gyvenimo. Yra labai sunku verstis ant sveiko šono, kai nuo mažens neįprantama sveikai elgtis kiekvienoje gyvenimo srityje, ypač sveikatoje ir tikėjime. Už tai visi ir visos savo teigiamu gyvenimu įdėkime vaikuose vien tik normalų - teigiamą elgesį. O dabar mes patys ir pačios, jau storažieviais medžiais būdami ir būdamos, tiesinkime savo kreivą elgesį, pasigaudami trejopa protine veikla, nes reikia šiame amžiuje skirtingai - daug sėkmingiau gelbėti savą sveikatą, ypač širdį ir smegenis, nuo ankstyvos pražūtis.

Aišku, kad yra sunku senam šuniui išmokyti naujų mandrybių. Ne kitaip yra ir mums. Už tai teigiamas protinis pamatas padeda asmeniui apsiimti vieną dieną tuo laiku, prisilaikyti sveikų įpročių gyvenime, kol jie taps gyvenimo būdu. Tokio pamato yra trys svarbiausios akmenys: tai nusistatymas keistis geron pusėn, tai priimlumas keistis ir paties žmogaus atsakomybė.

Nusistatymas yra svarbiausias

Nuostata keistis į normalesnį gyvenimą yra esminis reikalas pasisekimui, nes pasivertimui ant sveiko šono nenusistatęs žmogus nesivers. Tas yra labai paprasta. Vien pasakymas, kad atsivertimas ant sveiko šono - sveikaton pasinešimas yra teigiamas elgesys nieko nepakeis taip, kaip nepakeičia už gerus darbus dangaus pažadas ar pragaro išvengimas. Tas pats ir medicinoje - širdies bei smegenų ir visos sveikatos apsaugoje: be nusistatymo į sveikesnį gyvenimą bus tuščios kalbos apie tokios kaitos gėrybes: "atrodysi patrauklesnis lieknų kūnu...būsi energingesnis..., gyvensi ilgiau geresnės kokybės gyvenimą". Tokie ir dar kitokie viso pasaulio argumentai neturės jokios įtakos kiekvienam asmeniui, kuris nenusistatys keistis - tiesinti savo kreivą gyvenimo kelią - verstis ant sveiko šono.

Šuns ieškojo net policininkai

Berlyno policija atšaukė tris dienas galiojusią ypatingą padėtį. Vokietijos valstybės vadovui nutraukus savo šuns paieškas.

Pirmasis šuo Scooteris - Vokietijos prezidento Johannes Rau ketverių metų negrįnavėslis šnauceris - savaitegi paspruko iš šalies vadovo vilos sodu.

Gauruotą mišrūną, kurio ieškojo ir pasienio policijos pajėgos, surado vieno Berlyno baro darbuotojas, apie pirmojo Vokietijos šuns dingimą sužinojęs iš žiniasklaidos pranešimų.

Aktyvų gyvenimo būdą pripažįstantis Scooteris "sutiko" su Berlyne viešėjusiu pirmojo Jungtinių Valstijų šuns Buddy šeimininku, prezidentu Bill Clinton.

"Kaip šuo jis yra tikra katastrofa, bet kaip žmogaus draugas jis yra pats geriausias", - taip interviu dienraščiui "Bild" prezidentas apibūdino savo numylėtinį.

Scooterio dingimo istorija sukėlė didžiulį susidomėjimą Vokietijoje, kur šunys mylimi beveik tiek pat, kiek ir automobiliai.

"L.r."

Jonas ADOMAVIČIUS, M.D.

Štai tokio nusistatymo paveikslas

Tai vyras, prieš pusmetį turėjęs širdies kraujagyslių operaciją. Tada jis buvo 50 svarų svorio per daug ir jo kraujo cholesterolis buvo 350 (norma mažiau 200). Dabar, pusmečiui po operacijos praėjus, jo sveikata buvo dar blogesnė. Jo žmonos prašomas, gydytojas paaiškino jo gyvenimo sutvarkymo svarbą. Kaip buvo sutarta, juodu susitiko restorane, kur ligonis buvo užsisakęs kumpį su kiaušiniu, keptas bulves, pyragą su sviestu, kavą su grietine, o, kad neišalktų iki pietų, dar priedui blynus su sviestu ir sirupu.

Aišku, kad jis nebuvo linkęs sveikiau valgyti ir taip teisinosi gydytojui. Girdi: "Man truko 60 metų užkimšti širdies arterijas, o jei truks vėl 60 metų užkimšti operuotąsias - tai kam čia tas svarbu?"

Savo širdies gilumoje jis žinojo, kad ne taip gyvuoja širdies arterijos, bet jis nebuvo nusistatęs stengtis sunkiai dirbti, idant imtų sveikiau maitintis. Taip jis ir nepasuko į sveikesnį gyvenimą. Panašiai elgiasi ir daugelis mūsų šių.

O štai mediciniškas atsivertėlis

Visai kitaip atsitiko su vyru, esančiu panašioje padėtyje kaip anksčiau buvo pasakota. Jis buvo ankštus valdininkas. Dirbo ilgas valandas ir niekada nerasdavo laiko poilsiui, pasivaikščiojimui, mąkštai. Jis įstaigos palaikytojus užimdavo restoranuose, juos vaišindamas, pats valgydamas ir gerdamas, kas jį nutukino. Jis rūkė nusiraminiui. Jo kraujospūdis buvo didelis.

Taip tas vyras ir buvo vaikščiojanti užtaisyta bomba, kuri vieną dieną sprogo: ataka palietė jo širdį. Namuose jį gydytojas

priziūrėjo, patardamas sunormuoti gyvenimą: suliesėti - liesai ir nesūriai maitintis, nerūkyti ir prirūkytu oru nekvėpuoti, darbuotis kieme, pasivaikščioti - pasimankštinti. To viso jis vengė - nė nemanė keistis. Vien tik pagalvojęs apie tokio gyvenimo kaitą, jį baimingumas suimdavo.

Laimė, kad tas vyras surado kitą gydytoją, kuris jam nurodė tikrą kelią sveikaton: jam buvo patarta mažiau galvoti apie tai ką reikia pakeisti, bet kodėl jis nori keistis. Mat, kai keitimuisi protavimas esti pakankamas, asmuo nusistato ir jam esti lengviau leistis veiklon į teisingą kelią.

Taip ir atsitiko su tuo vyru. Po metų jis su savo sūniumi pirkosi priemonės lipti į kalną. Jis buvo numetęs 30 svarų, ėmęs reguliariai darbuotis lauke, sveikai misti, nerūkyti ir nesinervinti. Jis trumpiau dirbo įstaigoje, bet taip gerai savo darbą atliko, kad buvo paaukštintas. Buvo visiškai ištaisęs savo kreivą gyvenimo kelią. Jis savo gydytojui pasakė, jog tokion kaiton jį įgalino jo jauna šeima. Jo dėmesys paslinko sveikaton tada, kai jis pagalvojo apie savo šeimos gyvenimą be jo. Jis pajuto jo padėties menkumą ir ėmė galvoti, kas jam veiktina. Taip ir nusistatė keistis. Jis sakė: "Aš pajutau, kad gyvenimas yra sunkus - yra daug svarbių sutvarkytinų dalykų. Gali dėl jų vaitoti ar imti keistis. Kai protavimas pakaitai esti pakankamas, tada surandama išeitis - tik reikia jos prisilaikyti. Tam tik noro reikia, vien svajonių čia negana. Paties žmogaus nusistatymas įveda asmenį į sveiko gyvenimo kelią".

Todėl visi ir visos, įskaitant tėvus, mokytojus, kunigus ir gydytojus, liaukimės taip dažnai tuščius šiaudus kūlę, o savo gyvenimu nustatykite į normalų elgesį savo palikuonis, kitaip visa mūsų veikla bus tik tuščių šiaudų kūlimas. Sėkmės!

"Draugas"

Į kovą su vėžiu medikai ketina pasitelkti vakciną

Skatins kūno gynybą

Vokietijos medikai sukūrė naują leukemijos - kraujo vėžio - gydymo būdą. Šį metodą pasiūlė Groshademo universiteto klinikų Miunchene profesorius Jochemas Kolbas.

Profesoriaus J.Kolbo metodas siūlo "augliui specifinį imuniteto gynybos" mechanizmą. Jį taikant, pacientui nebereikia skirti imunitetą slopinančių vaistų. Pasak naujojo metodo autoriaus, ląstelės žudikės taikosi tiesiai į vėžio pažeistas kaulų čiulpų ląsteles, nepažeisdamos sveikų organų. Svarbiausia šio metodo savybė - leukemijos ląstelės nebegalės slapstytis nuo imuninę sistemą atakuojančių limfocitų.

Atradimas - lyg revoliucija

Vokiečio J.Kolbo metodas - tai vėžio gydymo revoliucija. Taip kolegų atradimą vertina amerikietis profesorius James Ferrara.

Neseniai buvo paskelbta apie San Diego universiteto Jungtinėse Amerikos Valstijose medikų mėginimus vakcina atakuoti enzimą telomerazę, kurią gamina piktybinis auglys.

Maurizio Zanetti iš San Diego kartu su kolegomis ėmėsi veiksmų prieš telomerazę. M.Zanetti grupės paruoštą vakciną sudarantys limfocitai žudikai bandymų metu puolė naikinti prostatos, krūties, tiesiosios žarnos, plaučių vėžio ir melanomos ląsteles.

Laukiama išsamesnių tyrimų

Pastarieji tyrimai vyko tik laboratorijoje. Dar teks atlikti daugybę įvairiausių bandymų ir tyrimų, kol tokį būdą bus galima taikyti ligoniams gydyti.

Su savanoriais bandymus yra atlikę Los Andželo universiteto mokslininkai Michael Rotas ir Robert Figlinas. Jie vertė imunines ląsteles aktyviau atakuoti vėžio ląsteles.

Ligoniams buvo leidžiami dviejų imuninių sistemų hormonai, kurie skatina dendritinių ląstelių gamybą kraujyje. Padaugėjus šių ląstelių, organizmo imuninės reakcijos sustiprėja.

Los Andželo mokslininkų bandymai, kurie yra pirmieji klinikiniai bandymai, parodė, kad pacientų būklė pagerėjo. ELTA

LAL lėktuvą išgelbėjo batas

Izraelio Ben Guriono oro uosto darbininkas vietos laikraščiui "Maariv" pareiškė, kad tik jo batas išgelbėjo "Lietuvos avialinijų" lėktuvą nuo galimos nelaimės.

Abroshas Michaelovas papasakojo, kaip jis sustabdė iš Lietuvos atskridusį ir uoste stovėjusį LAL lėktuvą su keleiviais, kai laineris netikėtai pradėjo riedėti judraus greitkelio link.

"Aš rusiškai sušukau pilotui, kad nuspauštų stabdžius, bet jis man atsakė, kad stabdžiai neveikia", - sakė laikraščiui 40 metų oro uosto darbininkas.

Tuomet izraelietis nusiavė uniforminį batą ir pakišo po LAL "Boeing 737" ratais.

"Buvo truputį baisu, bet lėktuvas buvo pilnas keleivių, ir daugiau galvojau apie juos nei apie save", - teigė darbininkas.

LAL generalinio direktoriaus pavaduotojas Tomas Laurinaitis įvykį Ben Guriono oro uoste pavadino "kuriozišku", nes incidentas nebūtų įvykęs, jei oro uosto tarnybos būtų laiku atlikusios savo funkcijas.

LAL skraidymo departamento direktoriaus pavaduotojas Vaclovas Razgaitis šią situaciją "Lietuvos rytui" taip pat apibūdino kaip anekdotišką.

"Ben Guriono oro uosto tarnybos gerą pusvalandį delsė pakišti po užsakomuoju reisu atskridusio lainerio ratais trinkeles, tad darbininkas po priekiniais ratais pakišo savo batą", - sakė LAL atstovas.

Tačiau toks darbininko uolumas buvo visiškai nereikalingas, nes lėktuvas turi patikimas stabdžių sistemas.

Juolab kad "Boeing" stovėjo lygiame kaip stalas perone.

Pasak V.Razgaičio, priskirdamas sau didelius nuopelnus darbininkas tikriausiai siekė pigios reklamos.

"L.r."

Adelaidė

(Atkelta iš 7-to psl.)

varguose nesiskųdavo ir nedejuodavo skausmuose; tačiau apgailėstaudavo, jei negalėdavo kuo nors užsiimti.

Nuliūdime liko dukros Laisvė ir Rasa bei sūnus Ričardas, jų šeimos ir velionės sesuo E.Rūkienė (Floridoje, Amerikoje).

Marijos sveikata nebuvo stipri, o prieš metus laiko ji susilaužė ranką ir labai pergyveno tą nelaimę. Tiesa, ranka sugijo, bet pilnai neatsigavo, o šalia to atsirado kitos bėdos: nusilpo širdis, o skrandyje atsirado žaidsa. Galutinai susirgusi, pakentėjo savaitę laiko Flinders ligoninėje ir mirė birželio 23 d.

Velionės Marijos pelenus palaidojom jos vyro Pulgio Andriušio kape. Dėkojame kun. J.Petraičiui už atliktas apeigas.

Velionės duktė Laisvė Daugalienė -J.N.P.

